

“Llegir ens ajuda a entendre el món, a conèixer-nos, llegint podem ampliar coneixements, compartir experiències i viure moltes vides. En un entorn mancat de llibertat, llegir ens ajuda, també, a ser més lliures”

Montse Flores

Grup de lectura fàcil a la Biblioteca de la Model
(jusbiblhom.dj@gencat.cat)

Laia Castell (lcastellc@gencat.cat)
Montse Flores (mflore32@hotmail.com)
Xavier Vivas (xvivas@yahoo.es)

Premi Bones Pràctiques
de dinamització lectora amb Lectura Fàcil 2011

Sumari

Grup de lectura fàcil a la Biblioteca de la model	2
Metodologia del grup de lectura fàcil a la Biblioteca de la model	3
Particularitats d'un grup de lectura en un centre penitenciari de preventius.....	4
Desenvolupament del grup de lectura fàcil a Biblioteca de la model	5
Resultats i valoracions del grup de lectura fàcil a la Biblioteca de la model	6
Sinergies generades a partir del grup de lectura fàcil a la model.....	7

Grup de lectura fàcil a la Biblioteca de la Model
(jusbiblhom.dj@gencat.cat)

Laia Castell (lcastellc@gencat.cat)
Montse Flores (mflore32@hotmail.com)
Xavier Vivas (xvivas@yahoo.es)

Premi Bones Pràctiques
de dinamització lectora amb Lectura Fàcil 2011

Grup de lectura fàcil a la Biblioteca de la model

En el marc del conveni¹ de la Secretaria de Serveis Penitenciaris, Rehabilitació i Justícia Juvenil amb l'Associació de Lectura Fàcil², la Biblioteca del Centre Penitenciari d'Hommes de Barcelona (CPHB) va organitzar un grup de lectura amb materials LF. Aquest grup el conduïen dos voluntaris, la Montse Flores³ i el Xavier Vivas⁴, amb la col·laboració de la bibliotecària del centre, la Laia Castell, des d'octubre de 2010 a juny de 2011.

Els objectius del grup eren: fomentar el plaer de la lectura i el seu valor socialitzador; fomentar l'interès per la lectura i oferir i rebre valors a partir de les lectures.. L'activitat es va anunciar a l'escola, a les biblioteques i a d'altres activitats del centre⁵ i tenint en compte el tipus d'usuari - persones adultes entre 25 i 40 anys- , es van escollir els títols que es llegirien i es va plantejar el funcionament de les sessions.

El Centre de Formació d'Adults Jacint Verdaguer⁶, va oferir un aula per a les reunions dels grup de lectura fàcil i els llibres es van demanar en préstec a la Central de Préstec i Serveis Especials⁷, gràcies al conveni signat entre el Departament de Justícia i el Departament de Cultura.

Grup de lectura fàcil a la Biblioteca de la Model
(jusbiblhom.dj@gencat.cat)

Laia Castell (lcastellc@gencat.cat)
Montse Flores (mflore32@hotmail.com)
Xavier Vivas (xvivas@yahoo.es)

Premi Bones Pràctiques
de dinamització lectora amb Lectura Fàcil 2011

Metodologia del grup de lectura fàcil a la Biblioteca de la model

El grup, format per 10 participants més els dinamitzadors, es reunia una hora setmanal.

La sessió inicial del grup va consistir a presentar l'activitat, conèixer el grup, conscienciar de la importància de la paraula per fer efectiva la comunicació, explicar el concepte de lectura fàcil i plantejar els beneficis de la lectura.

Les sessions començaven amb una activitat d'escalfament on s'explicava una anècdota relacionada amb la lectura, amb el fet de llegir, que servia de punt de partida per a la reflexió i, oralment, es situava la lectura dels capítols llegits en la sessió anterior.

Després es passava a l'activitat pràctica, on els membres del grup, voluntàriament, anaven llegint en veu alta el llibre durant l'estona que volguessin. Durant la lectura en veu alta qualsevol membre del grup podia aturar-la per preguntar o comentar allò que necessités. Els dinamitzadors a més també anaven corregint i comentant el lèxic.

Per finalitzar la sessió, es plantejava una activitat d'expressió, on s'intentava crear un clima d'empatia a fi de sentir, analitzar, descriure i ser capaç de comunicar la vivència que els havia causat la lectura. Es buscava la implicació emotiva dels participants, per a que es possessin en la pell dels personatges. Per això es feia una tria de frases que s'havien comentat durant l'activitat pràctica per tal de destacar els valors humans que proposava la lectura i fomentar el diàleg.

Amb cada títol també s'organitzaven activitats de suport a la lectura: retalls de premsa, visionat de pel·lícules, audicions, fotografies, etc., promovent alhora, el treball transversal de la lectura amb l'equip docent del centre.

Particularitats d'un grup de lectura en un centre penitenciari de preventius

En els centres penitenciaris, els interns, majoritàriament busquen fer activitats que els ocupin tots els dies de la setmana i això, a priori, fa difícil captar usuaris per una activitat que només s'ofereix un dia a la setmana. Els primers membres del grup van començar a venir perquè ja assistien a d'altres activitats del centre, l'escola i el PID⁸, que són diàries. Els professionals d'ambdues activitats van donar permís als interns que volien assistir al grup de lectura per deixar d'anar a l'activitat principal a l'hora del grup. Ben aviat, els mateixos usuaris del grup van recomanar l'activitat a d'altres interns i s'hi van apuntar també interns que no venien derivats d'altres activitats, sinó que venien per interès personal.

S'ha de tenir en compte també, que sovint, els interns tenen d'altres obligacions que no poden deixar passar, ja que el centre té una organització molt estricta de calendari i horaris. Per exemple, si volen anar al metge, és el centre qui els marca el dia i l'hora i no poden canviar-ho, encara que tinguin una altra activitat. Per tant és possible trobar-se alguna sessió amb la meitat del grup, perquè els participants tenen altres obligacions que complir (metge, vis a vis, trucades o entrevistes amb professionals de tractament).

Al CPHB, a més, ens trobem amb una altra particularitat que el diferencia de la resta de centre penitenciaris, és un centre de preventius. Això comporta que els interns no saben quan de temps s'hi estaran, ja que la data de judici no la coneixen amb antelació. Quan són jutjats, si se'ls declara innocents, tenen la llibertat immediata, si se'ls declara culpables, aleshores entren en el procés de classificació, que pot durar fins a dos mesos, en el que la junta de tractament decideix a quin centre de penats conduiran a l'intern. Aquest fet implica que els dinamitzadors del grup han d'estar preparats per anar acceptar nous membres continuament.

Al grup de lectura fàcil, quan hi havia una baixa, s'acceptava incorporacions de nous membres encara que s'estigués al mig d'una lectura.

Desenvolupament del grup de lectura fàcil a Biblioteca de la model

Cada llibre és una petita vida i, com tal, cada lectura la vem treballar de formes diferents, intentant combinar llenguatges diversos com ara la pintura i la literatura.

A continuació es presenten les lectures i les activitats de suport que se'n van fer amb cada títol. Els materials de les sessions es poden veure a l'annex 1:

- **Hoefnagel, Marian. *Anna Frank: La seva vida*. Barcelona, La mar de fàcil, 2009**
 - Xerrada sobre el context històric de l'alemanya nazi a càrrec de David Dalmau, professor d'institut.
 - Visionat de la minisèrie: BBC. *El diari de Ana Frank*. BBC, 2009.
 - Es va penjar una fulla a l'Arbre Virtual de l'Anna Frank en nom del grup de lectura fàcil. La fulla es pot veure a: <http://www.annefrank.org/en/Subsites/AnneFrankTree/>, anant a la secció "Search your Leaf" i introduint aquesta adreça: mflore32@hotmail.com
- **Flores, Montse. *L'aigua del Rif*. Barcelona, La mar de fàcil, 2010**
 - Presentació del llibre a càrrec de l'autora amb la participació de Jonatan Arias, l'il·lustrador, que anava dibuixant els personatges i situacions que l'autora anava explicant. Aquesta activitat es va oferir a interns del centre i es va fer al Teatre del CPHB, amb un públic de 60 persones. El Jonatan va donar les il·lustracions fetes en directe a la Biblioteca, i actualment es poden veure exposades a l'escola.
 - Visionat del documental: Bolado Carlos [dir.]. *Promises*. 2001.
- **Wells, H.G. *L'home invisible*. Barcelona, Castellnou edicions, 2010**
 - Xerrada sobre els Límits de la ciència a càrrec de Miguel Albaladejo, professor d'insitut. Aquesta activitat es va oferir a l'escola i es va fer amb un públic de 20 alumnes del Graduat d'Educació Secundària.
 - Visionat de la pel·lícula: Whale, James. *El hombre invisible*. Universal Pictures, 1933.
- **Appel, René. *Onada de calor*. Barcelona, La mar de fàcil, 2009**
 - Visionat de la pel·lícula: Boon, Dany [dir.]. *Bienvenidos al norte*. Barcelona: Cameo Media, 2009.
- **Acte de cloenda: Promoció de la lectura**
 - Visionat de la pel·lícula: Becker, Louis. *Mis tardes con Margeritte*. Barcelona, Cameo, 2010. Aquesta activitat es va fer a l'Àrea de Comunicació⁹ del CPHB amb un públic de 60 persones.

Grup de lectura fàcil a la Biblioteca de la Model
(jusbiblhom.dj@gencat.cat)

Laia Castell (lcastellc@gencat.cat)
Montse Flores (mflore32@hotmail.com)
Xavier Vivas (xvivas@yahoo.es)

Premi Bones Pràctiques
de dinamització lectora amb Lectura Fàcil 2011

Resultats i valoracions del grup de lectura fàcil a la Biblioteca de la model

En general, el grup de lectura fàcil va ser una experiència molt gratificant pels dinamitzadors i pels usuaris, tant a nivell professional com personal.

Es va crear en el grup un clima de confiança i reflexió important, ja que tots els membres es van llençar a llegir en veu alta i en català, trobant-se la majoria d'ells, tret de dos catalans i lectors habituals, en procés d'aprenentatge de la llengua catalana i sense ser lectors habituals en la seva llengüa materna. També s'ha de fer palès que també aportaven idees i feien preguntes, fet poc comú en aquest perfil d'usuaris.

Que arribessin al grup interns que venien per recomanació de participants, les poques faltes d'assistència i l'alt grau de participació en la sessió, són clars indicadors del bon acolliment que va tenir l'activitat. A més a més, durant tot l'estiu del 2011, a la Biblioteca es van rebre nombroses peticions per assistir al grup de lectura fàcil, tot i que ja no s'oferia.

Des del mes d'octubre, la bibliotecària dinamitza un grup de lectura fàcil al que assisteixen encara dos membres del grup anterior. La dinàmica del grup no és exactament la mateixa, ja que la bibliotecària té altres funcions, però tot i així també té molt bona rebuda.

En quan a fomentar el plaer de la lectura ens va agradar i alegrar el fet d'observar com, a mida que es duia a terme el grup de lectura, alguns dels mateixos interns que hi participaven van demanar la possibilitat d'endur-se els llibres per continuar la lectura a la seva cel·la. I encara que a la propera sessió ja hi havien llegit els capítols que s'hi anaven a tractar, per ells tenia un altre significat. Per una banda, la lectura més personal i interior del text que feien alguns, els donava una millor comprensió del text. Mentre que quan feien la lectura en grup, per ells era un altre repte: el fet de parlar amb públic i en alguns casos amb un coneixement del català molt bàsic, era d'un valor extraordinari. La combinació de les dues actituds, ens va permetre observar en alguns interns, una millora considerable de les seves habilitats respecte a l'evolució personal en la lectura. També es van interessar pel fons de la Biblioteca, però al no disposar-hi de títols de Lectura Fàcil, no es pot fer una valoració més numèrica a partir de préstecs.

Grup de lectura fàcil a la Biblioteca de la Model
(jusbiblhom.dj@gencat.cat)

Laia Castell (lcastellc@gencat.cat)
Montse Flores (mflore32@hotmail.com)
Xavier Vivas (xvivas@yahoo.es)

Premi Bones Pràctiques
de dinamització lectora amb Lectura Fàcil 2011

Sinergies generades a partir del grup de lectura fàcil a la model

En quant a la participació dels dinamitzadors, des de la Biblioteca s'ha de mencionar la gran feina que van realitzar i la bona disponibilitat que van demostrar per a participar en activitats que implicaven a tot el centre penitenciari, enlloc de quedar-se només amb el grup de lectura. En són exemples, les activitats de suport a la lectura que es van oferir a fora del grup i que s'han explicat al desenvolupament del grup. A més, a partir de la presentació del llibre L'aigua del Rif, l'autora i l'il·lustrador van participar com a membres del jurat dels Jocs Florals que cada any celebra el CFA Jacint Verdaguer.

Les diverses activitats que es van programar al grup de lectura van ajudar a donar a conèixer la Lectura Fàcil a l'escola de la model. Els títols que s'anaven llegint al grup de lectura també es llegien a les aules i aquest curs a l'escola continuen treballant amb material LF.

Notes al peu

1 Conveni de col·laboració entre l'Associació de Lectura Fàcil i la Secretaria de Serveis Penitenciaris, Rehabilitació i Justícia Juvenil. Barcelona, 2010.

2 Més informació: www.lecturafacil.net

3 La Montse Flores és professora de llengua i literatura a secundària. Abans va treballar com professora de català per a adults formant alumnes immigrants i col·lectius específics. També ha traduït diversos llibres, ha fet assessorament lingüístic i és autora de L'aigua del Rif, escrit en format LF

4 El Xavier Vivas ha estat una persona força implicada al món associatiu, i juntament amb les seves aptituds educatives envers als altres, l'han influenciat a l'hora de professionalitzar-se com educador social. La seva experiència mitjançant col·laboracions en associacions infantils i juvenils, escoles d'adults, i centres penitenciaris, l'ha compaginant amb altres tasques més tècniques i directives, que l'han permès gaudir d'una professionalització més enriquidora alhora de donar suport en qualsevol àmbit d'intervenció.

5 Programa d'intervenció de Drogodependències (PID) i diversos programes de tractament que duen a terme els educadors socials.

6 El CFA Jacint Verdaguer es troba ubicat dins del CPHB. Més informació de l'escola: <http://blocs.xtec.cat/novetatscfajacintverdager/>, i <http://www.xtec.cat/centres/a8064611/>

7 Més informació:
<http://www20.gencat.cat/portal/site/Biblioteques/menuitem.6ac196a374f5a5b009671410b0c0e1a0/?vgnextoid=88ab776e5c751210VgnVCM1000008d0c1e0aRCRD&vgnnextchannel=88ab776e5c751210VgnVCM1000008d0c1e0aRCRD&vgnnextfmt=default>

8 Veure notes 5 i 6

9 L'àrea de Comunicació, és un espai on es fan diferents activitats: Teatre, Música, Revista, Ràdio i Televisió.

Anex 1

Anna Frank

la seva vida

Marian Hoefnagel

la mar de fàcil
editorial

AKTUAL

GUIA DIDÀCTICA CLUB DE LECTURA EL DIARI D'ANNA FRANK LA SEVA VIDA (ed. La mar de fàcil) PRESÓ MODEL

1a. sessió

5 d'octubre de 2010

Temporització: 1 hora

ACTIVITATS D'ESCALFAMENT

1. **Presentació** dels **conductors** del club de lectura: Nom, perquè hem decidit participar en aquesta experiència...
2. **Presentació** dels **interns**: roda de noms
3. **Presentació** del tipus de **format** dels **llibres** triats per a les sessions: breu pinzellada principis de la lectura fàcil: comprensió ràpida; lectura àgil, principi de democràcia lectora, orígens...
4. **Objectius** de l'**activitat**: lectura com a espai de reflexió, expressió, gaudi lector...
5. **Justificar** la tria del **llibre: situacions reals i que ens permeten posar-nos en la pell de l'altre.**
6. **Pautar** entre tots la **dinàmica de treball**: lectura individual dels interns en veu alta; lectura per part dels voluntaris en veu alta; pauses per comentar vocabulari que no s'entén; pauses per comentar una expressió que ens suggereixi una opinió...
7. **Conscienciar** en els interns la necessitat de trobar en el fet de llegir un **espai de coneixement personal, d'evasió, aprendre a comunicar-nos amb altres persones, a prendre contacte amb realitats diverses i assumir la pròpia expressió com a modalitat fonamental d'obertura als altres.**

OBJECTIUS 1a SESSIÓ LECTURA ANNA FRANK

- Fomentar l'**hàbit de la lectura**
- **Conèixer** el **context polític i social** de l'època en què va transcorre el diari d'Anna Frank
- Conèixer diversos aspectes de la Segona Guerra Mundial (treball transversal amb l'equip docent del centre penitenciari)
- Mostrar interès pels **valors humans** que proposa la lectura
- Fomentar el **diàleg** a partir dels temes treballats en la lectura

PROPOSTA DIDÀCTICA SESSIÓ 1 ANNA FRANK LA SEVA VIDA

1. Llegir un fragment de la contraportada del llibre a fi de situar la història.

FRAGMENT PER SER LLEGIT ALS INTERNS

L'Anna té por que a descobreixin.
Té por que la matin a trets.
A la nit, l'Anna també té por.
De les tempestes, dels trets i dels avions.
Si pot, va al llit del seu pare.
"Això sona infantil", escriu al diari.
"Però ja ho voldria veure si et passés a tu
Molt sovint no pots sentir
ni les teves pròpies paraules."

2. Situar el gènere literari: diari

FRAGMENT PER EXPLICAR ALS INTERNS

Diari és un adjectiu que el diccionari de l'IEC defineix així: "que correspon a cada dia", "que es produeix o surt cada dia, quotidià. Si l'adjectiu diari l'usem com a nom, el diccionari el defineix com a "llibre, registre, on s'apunten cada dia els fets esdevinguts, tot allò que ens passa..."

3. Comentar el fet que ha provocat l'escriptura d'aquest llibre i situar, breument, el context històric.

FRAGMENT PER EXPLICAR ALS INTERNS

Relat escrit entre 1942 i 1944, en plena 2a guerra mundial.

En el segle XIX els jueus tenien els mateixos drets que qualsevol altra persona. Però fou llavors que van sorgir diverses publicacions antisemites i algunes veus van criticar les decisions dels governs europeus d'equiparar els jueus amb la resta de ciutadans. Se'ls acusava, si eren pobres, de paràsits i bruts; si eren rics, d'usurers. D'aquí l'expressió "ets un jueu".

En el segle XX, el nazisme va adoptar el pensament antisemita del segle XIX. Hitler defensarà una teoria basada en l'antisemitisme del segle XIX que suposava la superioritat de la "raça ària". Hitler diu que els jueus són uns paràsits dels quals cal desfer-se i que Alemanya s'ha de purificar dels jueus.

Acabada la 2a guerra mundial i eliminat el nazisme, els jueus van ser restablerts amb tots els seus drets. L'any 1948 es constituïa oficialment l'estat d'Israel, on emigraren molts jueus de tot el món.

4. Presentar la protagonista (breu pinzellada)

Llegir el text de la contraportada:

FRAGMENT PER SER LLEGIT ALS INTERNS

Anna Frank és potser la nena més coneguda del món, gràcies al seu diari. L'Anna Frank era jueva. En esclatar la 2a guerra mundial, ella i la seva família es van haver de refugiar a Amsterdam. Durant més de dos anys van viure amagats a la casa del darrere, en l'edifici on el seu pare hi tenia el negoci.

Anna Frank ens explica, en el seu diari, com era la seva vida abans d'amagar-se i la seva vida després de la detenció.

Coneixerem com s'enamora la primera vegada, la por, el calvari de viure al camp de concentració. L'Anna va morir als 15 anys.

5. Llegir un text breu del noi de qui es va enamorar l'Anna. El text ens pot anar molt bé per fer-nos una idea més real de la protagonista.

FRAGMENT PER EXPLICAR ALS INTERNS

Hello, que avui té 80 anys, va ser arrestat per ser jueu, però va fugir i va sobreviure a la 2a guerra mundial en un amagatall a Bèlgica. Es va casar i va tenir dos fills. Viu des de 1947 als EUA. Es va assabentar de la mort de l'Anna quan el diari va sortir publicat gràcies a la iniciativa del seu pare, el qual sempre ha dit: AQUEST DIARI HA DE SER UNA EINA PER ACONSEGUIR LA PAU AL MÓN

FRAGMENT PER SER LLEGIT ALS INTERNS

La primera paraula que sempre em ve a la memòria quan penso en l'Anna és "expressiva". Era molt expressiva per l'edat que tenia, molt més que les altres noies. Era molt atractiva i li agradava riure i fer riure els altres. Era simpàtica i molt espavilada. Feia unes imitacions subtils d'altres persones. En el record sempre la veig asseguda en una gran butaca amb les mans sota la barbata i mirant directament la persona que estigués al seu davant. Tenia un posat molt "coqueto", malgrat jo no ho veia aleshores... Suposo que n'estava enamorat.

6. Pràctica oral:

6.1. Roda de paraules per expressar la sensació que els ha provocat la descripció del sentiment que sent el Hello.

6.2. Intervencions espontànies dels interns per explicar la sensació que van tenir la primera vegada de la persona de qui es van enamorar.

7. Llegir el primer capítol:

ANNA

El 12 de juny de 1929 neix una nena a Alemanya.

És una nena feliç.

Té un pare i una mare que l'estimen.

Té una germana que l'adora.

Viu en una ciutat bonica: Frankfurt am Main.

Moltes persones de la seva família també hi viuen.

Tots vénen a veure la petita.

I tots la troben tan bonica.

A la nena li posen el nom d'Anna.

Annalisa Maria Frank és un nom molt corrent.

En aquest moment ningú no sap que la seva vida serà molt curta.

Ningú no sap que no farà més de 15 anys.

Ningú no sap que serà famosa a tot el món.

Però això és el que succeirà.

Comentari: Pràctica dirigida: Podem començar els dinamitzadors del grup de lectura. No cal forçar ningú. La dinàmica farà que cadascú parli quan li vingui de gust.
Exemple: El 16 d'octubre de 1968 neix una nena que es diu Montse a Barcelona. El seu pare és fill d'un àrab i d'una gitana...

Comentari: Pràctica dirigida: podem plantejar que expliquin a quina ciutat viuen, a quina ciutat els agradaria viure, a quina ciutat els agradaria viatjar, si prefereixen viure en un poble o en una ciutat, etc.

Comentari: Podem aprofitar per parlar d'etimologia. Tots els noms tenen un significat. Ens podem comprometre a fer el recull dels noms dels interns i en una sessió posterior dir-los el significat del seu nom. Si s'escau, podem comentar de forma lúdica, el procés de formació de mots. Hi ha molts sorgeixen per l'ús: per exemple, perquè diem ou ferrat (perquè és de color de ferro pel voltant; perquè diem pa de pessic... etc

Comentari: L'adjectiu "famosa" ens pot donar peu a parlar dels famosos que ells admirin.

La petita Anna és un bebè preciós
i, quan es fa gran, una nena preciosa.
És molt diferent de la seva germana, la Margot,
que té tres anys més.
La Margot és tranquil·la i fa el que vol la seva mare.
L'Anna no.
L'Anna parla molt i fa moltes preguntes.

Comentario: A partir de l'adjectiu que defineix la germana de l'Anna, cadascú pot dir dos adjectius: un amb el qual s'identifiqui i l'altre amb el qual no s'identifiqui gens. A partir d'una roda ràpida de preguntes, entre tots podem endevinar quin és l'adjectiu que realment el caracteritza com a persona. Caldrà posar un model, per exemple:
Jo sóc una persona molt tranquil·la, extremadament gandula, m'encanta passar hores i hores al sofà. En canvi, sóc molt patidora.

6. Activitat final de reflexió: valoració entre tots (què hem après, què ens ha aportat la sessió, ens hem sentit a gust...)

GRUP DE LECTURA

Avui ens acomiadem d'Anna Frank.
Per a mi és un dia especial.
Us explicaré un secret: sempre que acabo un llibre,
el tinc una estona a les mans, tancat.
Miro el llibre. El toco. El sento. El recordo.
Tots els llibres tenen el seu moment
i ens transporten a un estat de la nostra vida.
Sempre he associat els llibres que he llegit
a moments molt concrets de la meva existència.

Quan penso en Anna Frank penso en tots vosaltres.

Anna Frank és el primer llibre que hem llegit.

Un dia us vaig dir...
la primera vegada de totes les coses que hem viscut, no s'oblida mai.
El primer dia d'escola,
el primer petó,
el primer dia de feina,
el primer dia del grup de lectura...

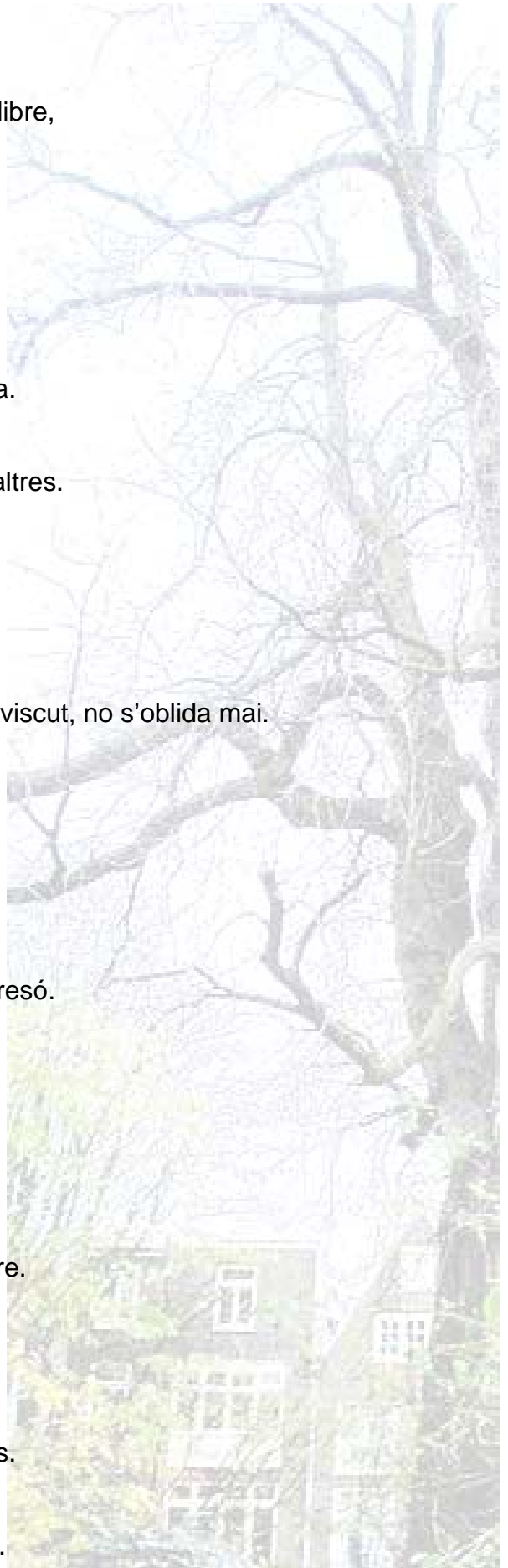
A mi, Anna Frank em portarà el record de la presó.
Anna Frank viu tancada en una presó.

L'Anna busca refugi en el seu diari.
A l'Anna, el seu diari l'ajuda molt.

Jo sempre dic que llegir i escriure ajuden a viure.

Companys,
cada dia que m'acomiedo de vosaltres
penso que potser no ens tornarem a veure més.

Un judici, un canvi de destí, un canvi de centre.

Nosaltres sempre podrem dir
que la lectura ens ha unit.

La lectura ha fet possible
que l'Anna Frank torni a fer sentir la seva veu,
la lectura ha fet possible que prenguem consciència
de totes les víctimes jueves de la Segona Guerra Mundial.

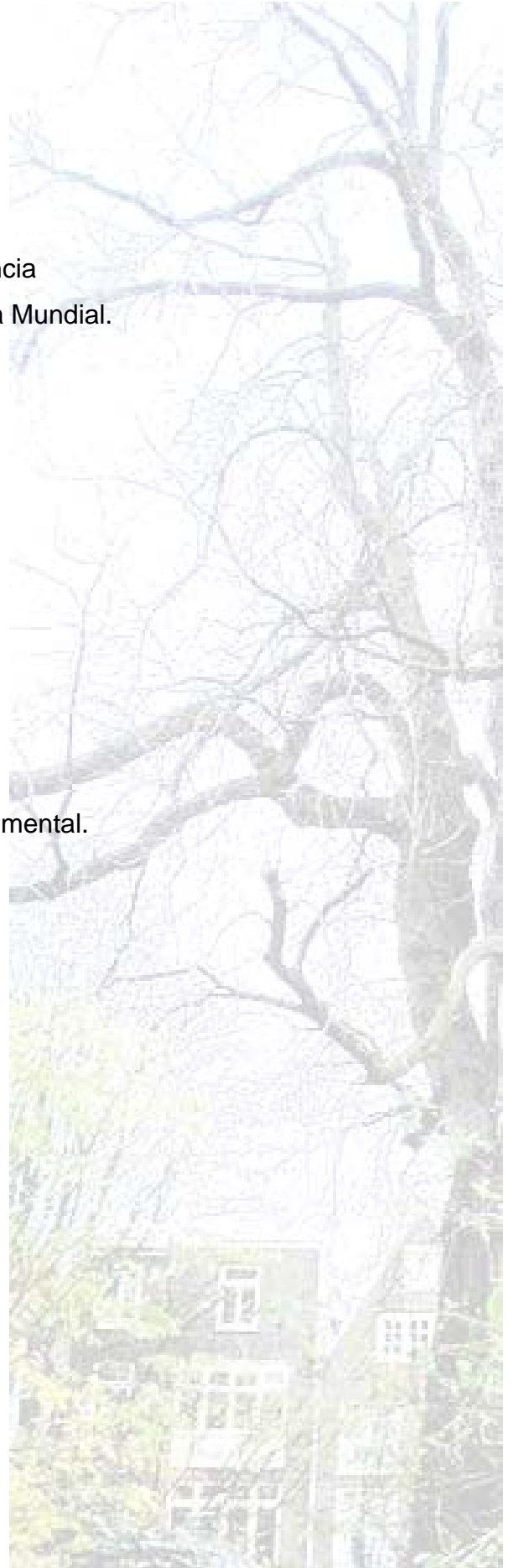
Tots els morts tenen un nom.
Cal passar el full de la història,
però el full no el podem passar en blanc.

A partir d'ara,
quan pensi en les meves primeres vegades,
pensaré en vosaltres.

Passi el que passi,
els vostres noms formen part del meu equipatge mental.
I, és aquí, en la nostra ment,
on hi ha el secret de la felicitat.

Tot això, companys,
gràcies a l'Anna Frank i gràcies als llibres.

Montse Flores Pallarès
Barcelona, 14 de desembre de 2010

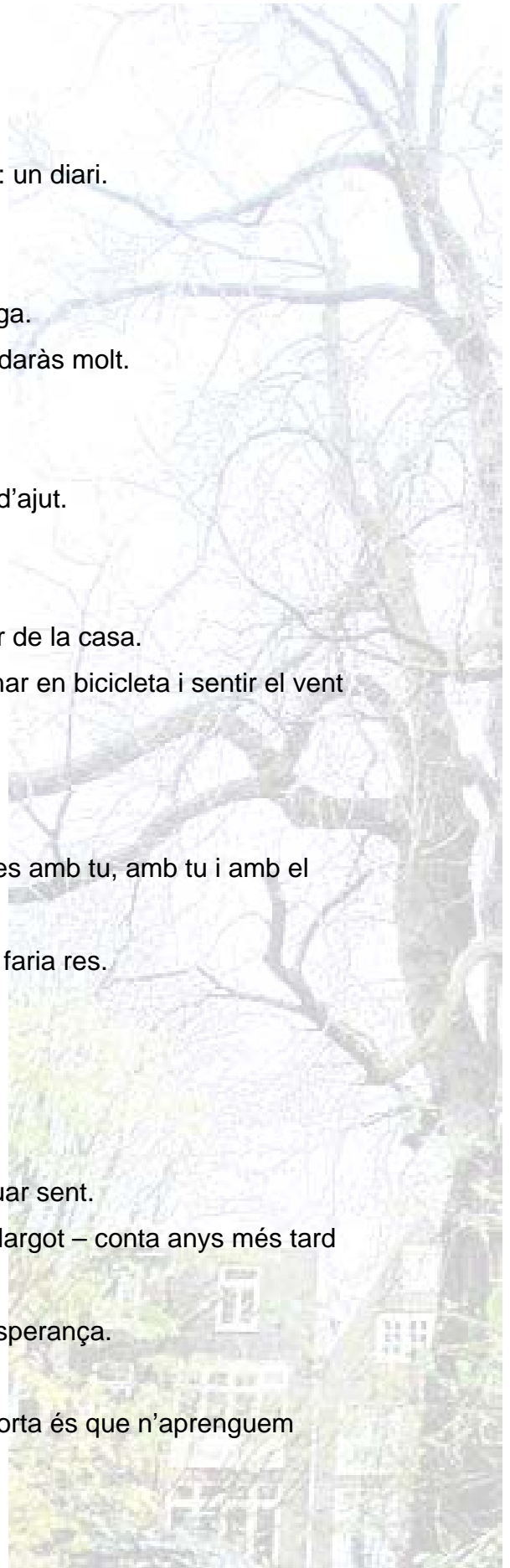
Per pensar...

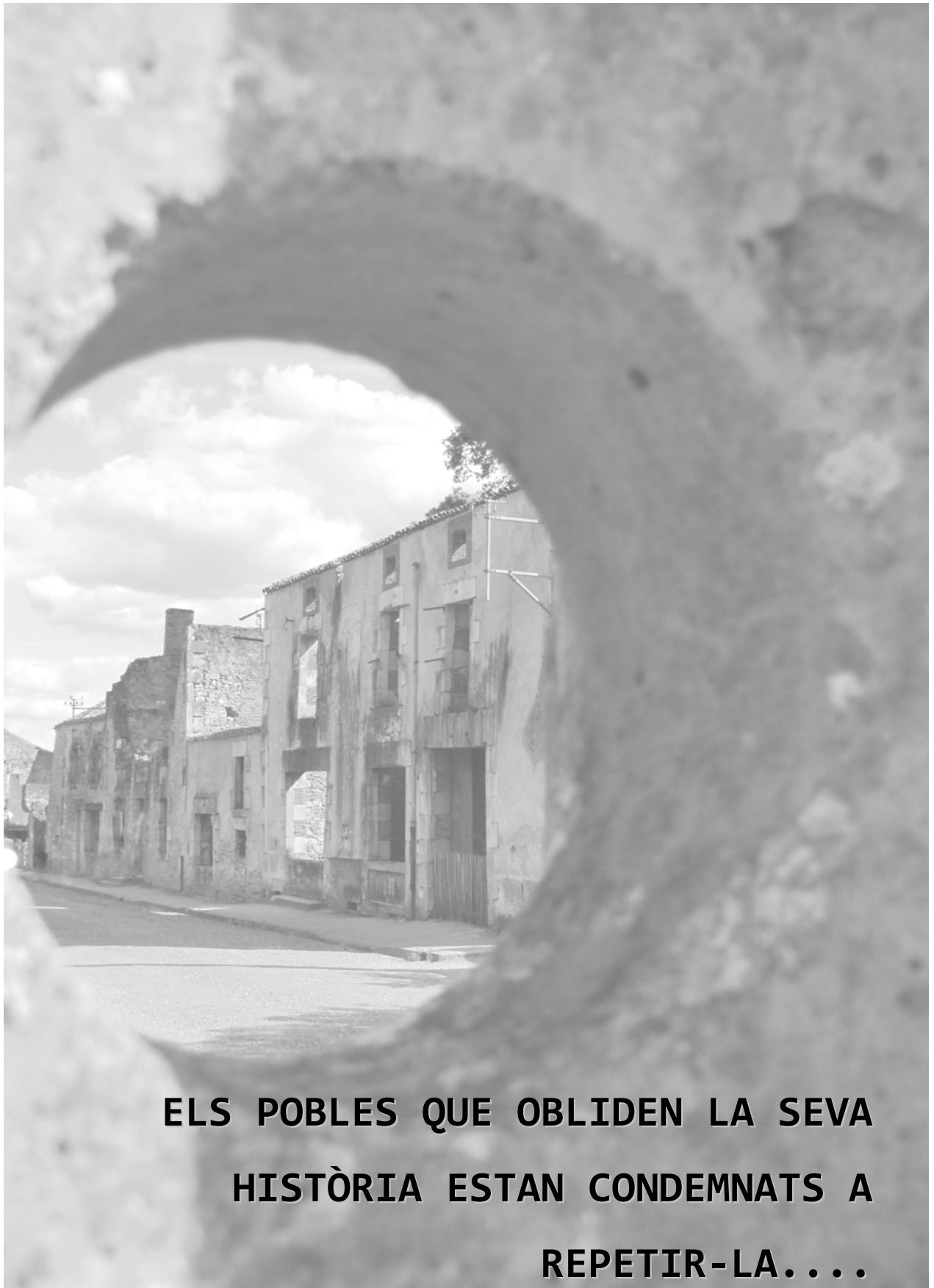
**... recull de frases de la pel·lícula i
del llibre**

1. M'importen més els records que els vestits.
1. No poder sortir m'angoixa molt.
2. En aquesta casa, coneixem tots els nostres secrets.
3. Tot i així, la vida continua, i això és el que em sembla més estrany.
4. Et deixo un llibre i així podràs omplir el teu temps...
5. Espero que aquest llibre et faci companyia.
6. Aquí dins portem molts mesos però tenim esperança, cal tenir-ne.
7. Aquí dins tinc tot el temps del món per dedicar-vos a vosaltres.
8. No puc creure en Déu, ell no ha fet res per nosaltres.
9. El primer petó... que important és tenir records...
10. Gràcies!
11. A la casa el dia és gris i a l'exterior fa un dia preciós.
12. Aquesta casa és la meva presó.
13. Si la mare del Peter llegís no diria tantes bestieses...
14. M'encantaria ser rossa...
15. Som aquí dins tancats i poca cosa ens diem...
16. Per a mi és molt important escriure. Trobo consol en aquesta situació.
17. T'estimo més que a res en el món.
18. No deixis mai d'estudiar. Jo ho escric i estudio per sobreviure.
19. El que m'està passant és meravellós; no només en l'aspecte físic sinó també pel que passa en el meu interior. Vull tocar el meu cos.
20. Ningú m'entén però m'és igual, ni jo mateixa m'entenc però m'és igual.
21. Tens por? Amb tu al costat, no.
22. Hem perdut tot el contacte amb la realitat. Ja no tenim ràdio.
23. No hem de caure en la desesperació.
24. Que nobles i valenta és la gent que ens ajuda!
25. Què té de dolent amagar una ràdio si hi ha gent que amaga jueus!
26. Sé que puc escriure. Sóc la crítica més dura de mi mateixa. Quan escric, la meva tristesa desapareix.
27. Sento la meravella de la naturalesa i la bondat de la gent que m'ajuda.
28. No vull viure en l'oblit, vull viure per sempre.
29. Això és tot el que tenim? Aquest amagatall? No, tenim la vida!
30. L'espera m'està matant...
31. És difícil viure en aquest món tan boig.

32. I, tot i així, sento que tot està canviant...
33. Molta sort!
34. Aquí estem fora de perill, aquí som lliures.
35. És el regal més bonic que he rebut aquest dia: un diari.
36. Es convertirà en el diari més famós del món.
37. Però, la vida continua.
38. Aquest diari ha de ser com la meva millor amiga.
39. Espero que t'ho podré explicar tot: i que m'ajudaràs molt.
40. La vida dels refugiats és avorrida.
41. Quan arriben llibres nous és una festa.
42. Quan està enyorada o trista, el diari li serveix d'ajut.
43. Si no escric, m'ofegaria.
44. Estan disposats a ajudar a una altra persona.
45. Somien el primer que farien si poguessin sortir de la casa.
46. Vull riure fins que em faci mal la panxa, vull anar en bicicleta i sentir el vent a la cara. Vull ballar, xiular, em vull sentir jove.
47. Tinc una sensació agradable dintre meu.
48. Mentre hi hagi natura no puc estar trista.
49. Només puc ser jo mateixa quan sóc a les golfes amb tu, amb tu i amb el meu diari, és clar.
50. Si totes les dones fossin com tu, Anna, no em faria res.
51. No sé res però suposo moltes coses.
52. Els homes no són gaire complicats de baix...
53. Ho puc fer, això.
54. Miraré de ser una persona millor.
55. Sempre serem jueus i també ho volem continuar sent.
56. No podré oblidar mai la mirada als ulls de la Margot – conta anys més tard el pare.
57. Amb tot, la Margot i l'Anna no volen perdre l'esperança.
58. S'estimen més oblidar-se de tot.
59. El que ha passat, ha passat –deia- el que importa és que n'aprenuem alguna cosa.

**ELS POBLES QUE OBLIDEN LA SEVA
HISTÒRIA ESTAN CONDEMNATS A
REPETIR-LA....**

- El que ha passat ha passat - deia -.
El que importa és que n'aprenquem
alguna cosa.

Anna Frank. "La seva vida"

L'aigua del Rif

Montse Flores Pallarès

la mar de fàcil
editorial

AKTUAL

GUIA DIDÀCTICA CLUB DE LECTURA L'AIGUA DEL RIF PRESÓ MODEL

1a. sessió

Temporització: 1 hora

ACTIVITATS

1. **Presentació** dels **conductors** del club de lectura: Nom, perquè hem decidit participar en aquesta experiència...
2. **Presentació** dels **interns**: roda de noms
3. **Presentació** del tipus de **format** dels **llibres** triats per a les sessions: breu pinzellada principis de la lectura fàcil: comprensió ràpida; lectura àgil, principi de democràcia lectora, orígens...
4. **Objectius** de l'**activitat**: lectura com a espai de reflexió, expressió, gaudi lector...
5. **Justificar** la tria del **llibre**: **situacions reals i que ens permeten posar-nos en la pell de l'altre.**
6. **Pautar** entre tots la **dinàmica de treball**: lectura individual dels interns en veu alta; lectura per part dels voluntaris en veu alta; pauses per comentar vocabulari que no s'entén; pauses per comentar una expressió que ens suggereixi una opinió...
7. **Conscienciar** en els interns la necessitat de trobar en el fet de llegir un **espai de coneixement personal, d'evasió, aprendre a comunicar-nos amb altres persones, a prendre contacte amb realitats diverses i assumir la pròpia expressió com a modalitat fonamental d'obertura als altres.**

1. Llegir la cita del Terricabras i comentar-la

*A mi, francament, la **immigració** no em fa por.*

Els que em fan por de veritat són els que

volen fer-me tenir por amb la immigració.

És una realitat que els humans tinguem por,

sovint moltes pors, pors diverses.

*Però la **por** no és una sensació natural*

—com el fred o el dolor—

Comentari: La cita pot donar peu a parlar de la procedència de cadascú

Comentari: Què ens fa por?
Estem d'acord amb l'afirmació?

*sinó un sentiment construït,
provocat per tot el que ens han ensenyat.*

Josep M.Terricabras

- 2. Llegir la contraportada del llibre a fi de situar la història**
- 3. Comentar el fet que ha provocat l'escriptura d'aquest llibre.**
- 4. Presentar el protagonista: Ahmed (breu pinzellada)**
- 5. Si hi ha temps, començar a llegir el primer capítol.**

1. NO TINC POR

Em dic Ahmed.

No sé si sóc feliç.

Un és feliç quan viu la vida sense por.

I jo sóc valent i no tinc por.

Només em preocupa una cosa:

tinc por del que puc arribar a fer.

M'agrada viure a mil per hora.

El despertador ha deixat de funcionar.

Després de tants dies sense anar a l'institut,

semblo el rei del sofà.

Vull ser un noi normal.

Sóc rifeny¹. Del Marroc. Del nord.

Vaig arribar a Catalunya quan tenia un any i mig.

Cada estiu tornem al Marroc.

Gràcies a les vacances he conegut el meu país.

El meus pares són d'una zona costanera,

entre Tetuan i Nador.

Allà tenim una casa.

La nostra casa, aquí, seria una casa de rics

perquè és molt gran i, a més, té tres plantes.

Però jo, ara, visc a Rubí², a la vora de la riera.

A l'institut em van explicar que Rubí vol dir riu vermell,

pels minerals vermells que tenyien la riera.

El que m'agrada més del Marroc són les platges.

Les muntanyes del Rif destaquen a la vora del Mediterrani,

contrasten amb els colors dels voltants de Tànger,

allí on el paisatge es torna sec i àrid.

Jo sempre he estat molt delicat de salut, per això,

si pogués triar i ser un tros de terra,

Comentario: Fer partíceps els interns de la frase. Personalitzar-la. Em dic Montse i...

Comentario: Un és feliç quan... Roda d'intervencions i que cadascú acabi la frase com vulgui

Comentario: I a tu? què t'agrada?

Comentario: Parlar de la procedència de cadascú

Comentario: La frase pot servir per parlar d'un paisatge idíl·lic, un paisatge que ens agradi molt

¹ Natural o relatiu al Rif; territori del nord de l'Àfrica, al Marroc.

² Ciutat del Vallès Occidental. Mot que prové del llatí *rivo rubeo* i que significa riu vermell.

voldria ser un bocí ³ d'aquest paisatge:
voldria ser una muntanya de terra vermella,
voldria ser una rajola de la costa del Rif.
I, si no pot ser, voldria ser un tros vermell,
ben vermell, de la meva ciutat.
La meva ciutat d'aquí, Rubí.
Jo no sóc ni d'aquí ni d'allà.

Comentario: I, si jo pogués triar seria...

Comentario: Què ens suggereix aquesta frase?

PARTIRIA EL CAPÍTOL AQUÍ JA QUE NOMÉS TENIM UNA HORA

6. Activitat final de reflexió: valoració entre tots (què hem après, què ens ha aportat la sessió, ens hem sentit a gust...)

³Tros petit.

GUIA DIDÀCTICA L'AIGUA DEL RIF

1. Llegiu la cita de Josep M.Terricabras i comenteu-la seguint l'ordre de les frases següents:

- La immigració no em fa por.
- Els que em fan por de veritat són els que volen fer-me tenir por amb la immigració.
- La por no és una sensació natural, com el fred o el dolor, sinó un sentiment contruït, provocat per tot el que ens han ensenyat.

2. Quins aspectes poden provocar que una part de la societat vegi la immigració com un problema?

3. Les persones nouvingudes deixen el seu país d'origen per motius diversos; poseu-vos en la seva pell i penseu els reptes que han d'anar assolint per aconseguir la integració i la seguretat de sentir-se acceptats en la terra que els acull.

4. Com explicaríeu el sentiment de por, d'inseguretat que pot provocar la immigració en algunes persones? Hi esteu d'acord?

5. Creieu que encara hi ha gent que fa una selecció ètnica de la immigració segons la procedència? Hi ha immigrants de primera i immigrants de segona segons el país del qual procedeixen?

6. El protagonista de la història, l'Ahmed, diu que no és "ni d'aquí, ni d'allà"; com explicaríeu aquesta sensació? Us heu sentit mai així o coneixeu el cas d'alguna persona que hagi passat una experiència similar?

7. Què us suggereix la frase de l'Ahmed quan diu: *Si no puc viure al lloc que estimo, he d'estimar el lloc on m'ha tocat viure.*

8. L'aigua del Rif, el títol, us aporta alguna significació més enllà de la ubicació geogràfica d'aquesta zona del Marroc?

9. Situeu el Rif en un mapa i busqueu informació de la zona.

10. L'aigua és necessària. L'aigua és vida. Després d'haver llegit el llibre, creieu que la paraula aigua pot tenir una intenció simbòlica en el títol més enllà de la pura situació geogràfica?

11. L'Ahmed és un adolescent. Creieu que té una adolescència rebel? Què us ho fa pensar?

L'adolescència és una etapa de canvi; no tots vivim l'adolescència de la mateixa manera. Com la va viure vosaltres?

No ho té tan fàcil el protagonista que és equiparable a un munt de persones que ens creuem cada dia pel carrer, a les escoles i per tot arreu. Tots tenim una mica d'immigrants que s'han hagut d'obrir camí en una terra estranya en una cultura diferent i que lluiten per ser-hi sense perdre el seu origen. La grandesa de les persones rau en saber trobar el seu lloc en el món sigui on sigui l'indret geogràfic on els toqui fer-ho. Tots som una mica "Ahmeds" i tots hem estat immigrants i adolescents. La valentia cal anar-la treballant i guanyant amb els anys. Hi esteu d'acord?

12. Segons l'Ahmed, us és feliç quan viu la seva vida sense por. Esteu d'acord amb aquesta afirmació?

13. Al llarg de la història, queden palesos els diferents rols dels membres de la família de l'Ahmed. Expliqueu el paper que juga cada personatge. L'àvia, el pare, la mare, l'Ibraim...

14. L'escena de la platja és un moment recordat i estimat per al protagonista. Per què creieu que és tan important per a ell? El protagonista explica que va passar tota la tarda amb el seu pare, davant el mar, sense dir res.

15. Totes les cultures tenen trets diferencials que les fan úniques, diferents. Què us ha cridat més l'atenció de la cultura de l'Ahmed?

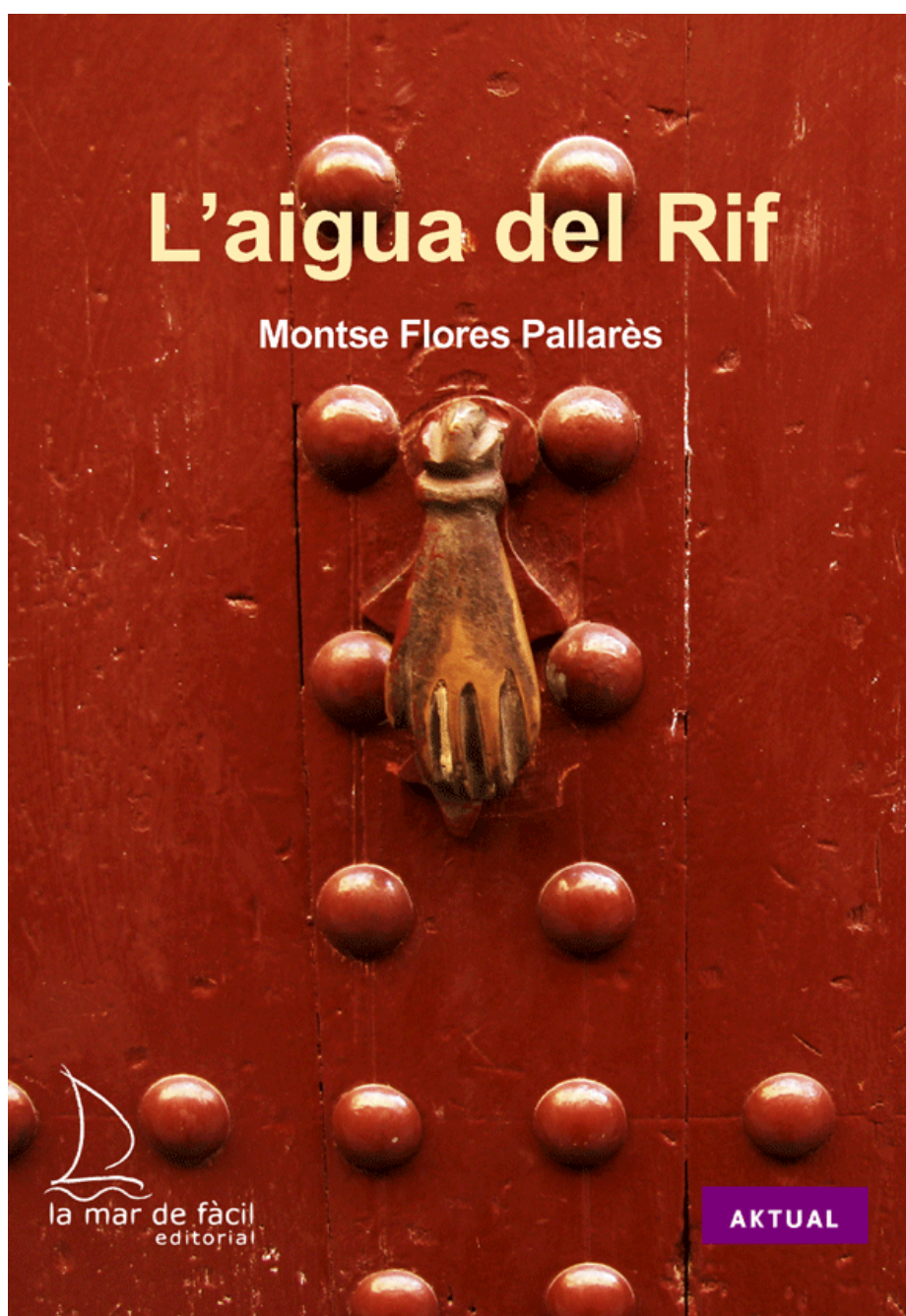
El paper que juga la mà de Fatma, la pràctica del Ramadà...

16. El Celes és l'amic de l'Ahmed. Quin concepte creieu que té l'Ahmed de l'amistat? Creieu que el Celes representa aquests valors?

17. Durant el decurs d'aquesta història, l'exèrcit d'Israel comença l'atac per terra contra la franja de Gaza. Heu sentit a parlar d'aquest conflicte? Què en penseu?

18. Al principi de la història, l'Ahmed afirma que un és feliç quan viu la vida sense por; durant l'enfrontament amb l'àvia, coneix i viu en la pròpia pell el que representa la por i, al final, amb l'arribada de l'Ibraim, s'explica que soldats, morts de por, envaeixen altres territoris. Com lligaríeu aquests conceptes amb la cita inicial de Josep M.Terricabras quan parla del sentiment de la por?

GRUP DE LECTURA

Companys,

Salvador, Jordi, Miguel, Ángel, Kamal, Youusef, Majid, Erradi i Laia,

Avui acabem L'aigua del Rif.

Llegir el meu llibre amb vosaltres ha estat un regal.

Un dia us vaig explicar que aquest llibre mai no hauria existit si no existís la Model però aquest llibre tampoc no hauria existit si no hagués conegut persones que estimo.

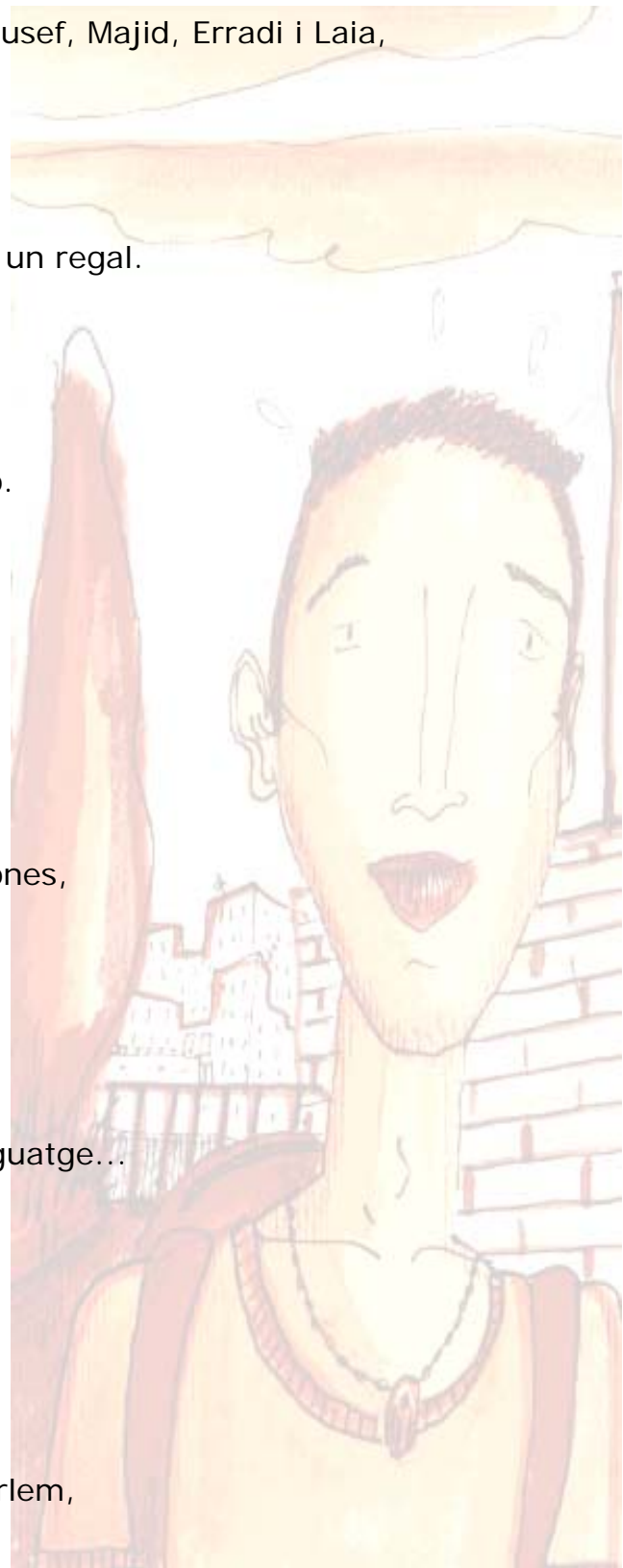
La meva feina com a professora m'ha permès conèixer molta gent. Per a mi, ensenyar una llengua és ensenyar a comunicar-se.

Aprendre a comunicar-se amb altres persones, a prendre contacte amb realitats diverses i assumir la pròpia expressió per obrir-nos als altres.

Un dels motors que mou el món és el llenguatge...

Ens podem expressar de moltes maneres. Moltes vegades no cal parlar per dir coses.

Els nostres ulls,
les nostres mans,
la proximitat dels nostres cossos, quan parlem,
reforça la comunicació.

Els somriures també parlen...

I vosaltres, llegint aquest llibre,
també m'heu parlat amb els ulls i els somriures.

Això també és comunicació.

El llenguatge uneix.

El llenguatge m'ha permès conèixer persones molt diferents
i per això he escrit L'aigua del Rif.

Aquest llibre és molt important per a mi
perquè els meus textos
mai havien sortit de l'ordinador de casa.

Dedico el llibre al meu company i als meus fills.
Dedico el llibre a totes les persones
que m'han portat "l'aigua" del Rif.

L'aigua és vida.
Sense aigua no podríem viure.
L'aigua és el principi de les coses...

Jo no podria viure sense llegir i escriure.
Jo no podria viure sense dir el que penso.
Jo no podria viure sense dir el que sento.
Jo no podria viure sense fer el que em diu el cor.
Jo no podria viure sense compartir el que em fa viure.
Jo no podria viure sense la gent que estimo.

Jo no podria viure sense comunicar-me.

Jo no podria viure sense riure.

Jo no podria viure sense fer les coses que vull.

Jo no podria viure sense l'aigua.

Jo no podria viure sense el mar.

Venir cada dimarts a llegir amb vosaltres

és una d'aquestes coses...que també m'ajuden a viure.

L'aigua corre,

l'aigua passa,

l'aigua es transforma,

l'aigua s'adapta a l'espai...

com les persones.

Per això som aigua.

Ara em ve a la memòria l'escena

de l'Ahmed, amb el seu pare, a la platja.

Diuen que el millor del Marroc són les seves platges...
Algun dia podré fer realitat un dels meus somnis,
visitar aquestes platges,
recórrer els carrers estrets
i comprar-me una mà de Fatma.

La portada d'aquest llibre que hem llegit
és una porta tancada.

Companys, obriu "les vostres portes",
obriu les pàgines dels llibres,
obriu les llibretes per escriure,
no tingueu por d'expressar les vostres emocions,
els vostres desitjos,
les vostres pors.

Jo ho tinc molt clar:
tots, absolutament tots,
ens necessitem.

L'Ahmed diu que el Celes ha perdut alguna cosa...
en canvi, ell sent que ha guanyat.

L'Ahmed té molta raó.
Les nostres batalles també les podem guanyar...
perquè som fets d'aigua
i, l'aigua, és força.

Tots som Ahmeds.

Tots tenim una mica d'immigrants
que s'han hagut d'obrir camí en una terra estranya,
en una cultura diferent,
i lluitar per no perdre el nostre origen.

La grandesa de les persones
és sentir-se bé al lloc on ens ha tocat viure.

Tots som una mica Ahmeds
i tots hem estat immigrants i adolescents.
La valentia cal anar-la treballant i guanyant amb els anys.

Us regalo la força de l'aigua.
Guardeu-la per quan la necessiteu.

Una abraçada,

Montse Flores

Barcelona, febrer de 2011

FRASES PER PENSAR...

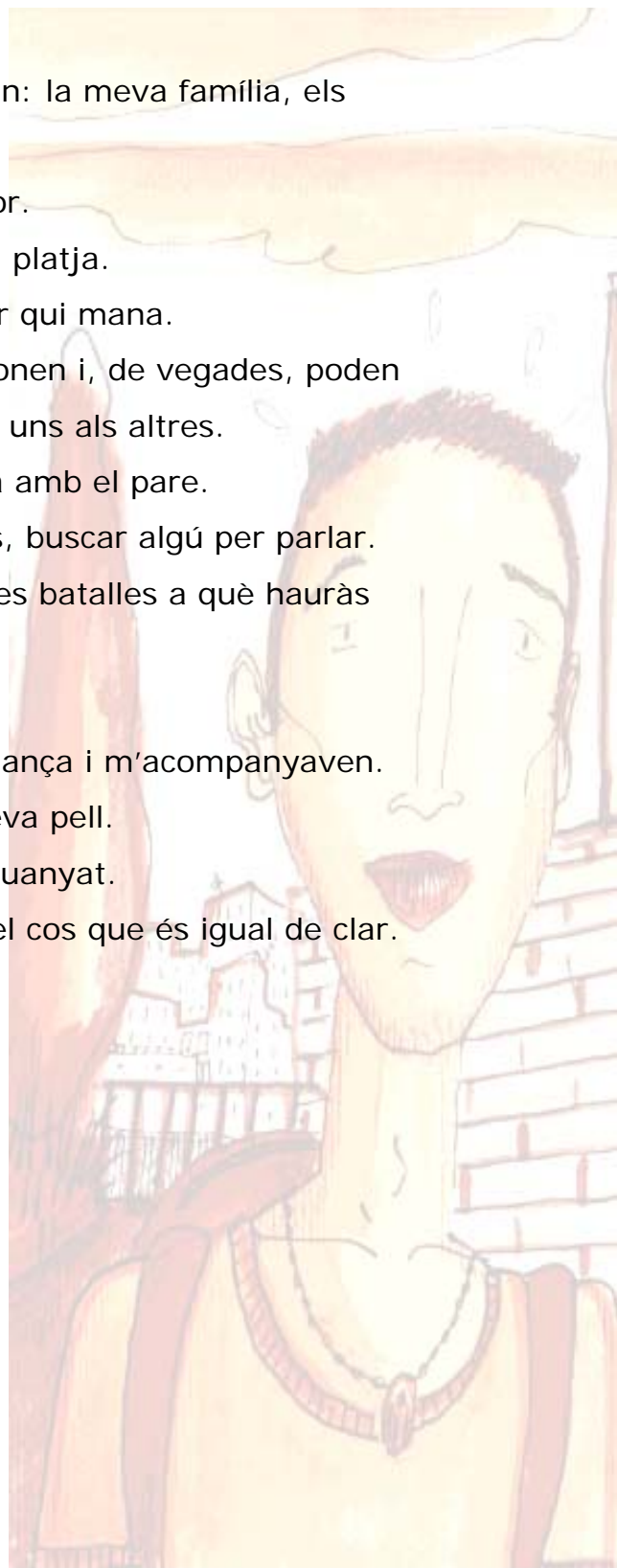
*A mi, francament, la immigració no em fa por.
Els que em fan por de veritat són els que volen
fer-me tenir por amb la immigració.
És una realitat que els humans tinguem por,
sovint moltes pors, pors diverses.
Però la por no és una sensació natural
-com el fred o el dolor-
sinó un sentiment construït,
provocat per tot el que ens han ensenyat.*

Josep M. Terricabras

1. Un és feliç quan viu la seva vida sense por.
2. M'agrada viure a mil per hora.
3. Vull ser un noi normal.
4. El que m'agrada més del Marroc són les seves platges.
5. Jo no sóc ni d'aquí ni d'allà.
6. Jo sóc del lloc on en trobo.
7. Si no puc viure al lloc que estimo, he d'estimar el lloc on m'ha tocat viure.
8. El que més m'agrada del meu germà és quan riu i mira enlaire.
9. Crec que les coses que es fan amb el cor són les que estan ben fetes.
10. El cor no s'equivoca mai.

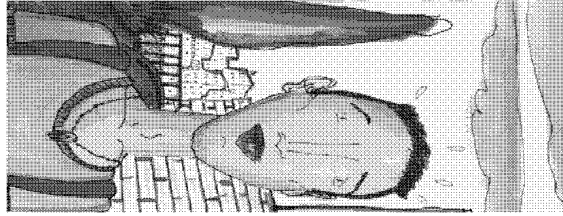

11. Hi ha coses que no suportó que toquin: la meua família, els meus amics i la mà de la pedra vermella.
12. Aquell dia vaig conèixer què era la por.
13. Recordo aquell dia que vam anar a la platja.
14. Aquell dia vaig entendre que és el cor qui mana.
15. Les circumstàncies marquen, condicionen i, de vegades, poden allunyar-nos o, fins i tot, apropar-nos els uns als altres.
16. Vaig recordar la meua tarda de platja amb el pare.
17. Era el primer cop que feia aquest pas, buscar algú per parlar.
18. Això que et passa és una de les moltes batalles a què hauràs de fer front.
19. M'hauria desfet per un petó seu.
20. Les seves paraules em donaven confiança i m'acompanyaven.
21. La sento com si formés part de la meua pell.
22. No està tot perdut, jo sento que he guanyat.
23. Sense paraules, amb el llenguatge del cos que és igual de clar.
24. Salam

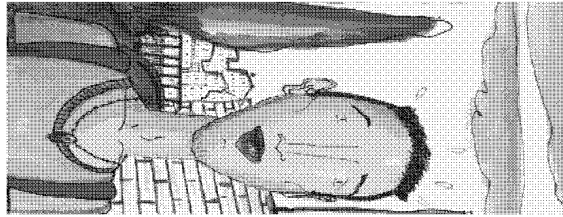
Un és feliç quan viu la seva vida sense por.

Montse Flores "L'aigua del Rif"

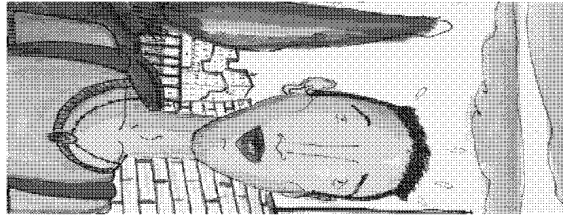
Un és feliç quan viu la seva vida sense por.

Montse Flores "L'aigua del Rif"

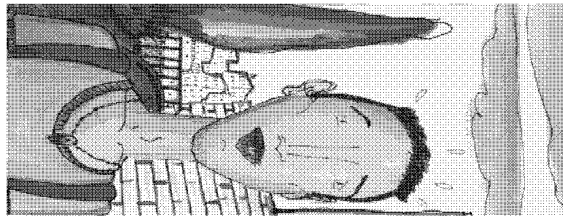
Un és feliç quan viu la seva vida sense por.

Montse Flores "L'aigua del Rif"

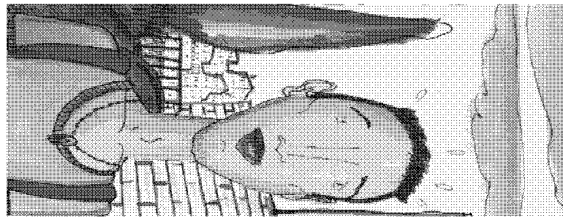
Un és feliç quan viu la seva vida sense por.

Montse Flores "L'aigua del Rif"

Un és feliç quan viu la seva vida sense por.

Montse Flores "L'aigua del Rif"

KALAFAT 23

H. G. WELLS

L'Home Invisible

Adaptació de José Aranda

L'HOME INVISIBLE

Activitats abans de la lectura

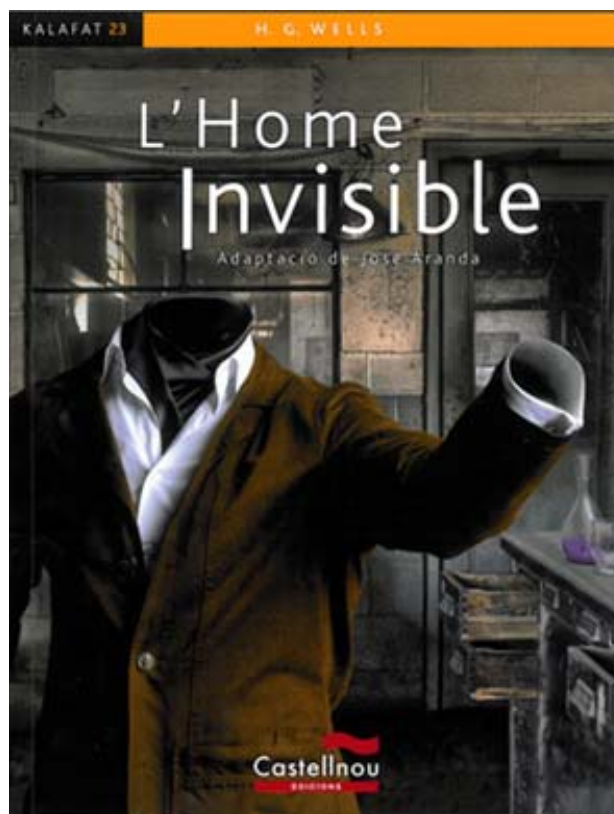
Grup de Lectura Presó Model

M'ho guardava tot per a mi.
Calia que prosseguís el meu treball
en condicions espantosament desavantajoses.
Hobbema, el meu mestre,
era d'aquests que limiten la ciència,
i un lladre d'idees que sempre escorcollava les dels altres.
Ja coneixeu quina mala fe corre pel món científic.
Jo no volia publicar res perquè no s'atribuís una part de la meva glòria. [...]
No en parlava a ningú,
volia llançar el meu descobriment al món
amb una força aclaparadora
i fer-me cèlebre d'un sol cop.
H. G. Wells, *L'home invisible*

Aquest dossier proposa un viatge pel món de la ciència-ficció de la mà d'una de les seves figures principals: H. G. Wells.

Aquest autor va començar a escriure a finals del segle XIX i continua plenament vigent, tant pel contingut científic, humanista i filosòfic de les seves obres com pel fet que les més populars han estat traslladades al cinema en moltes ocasions.

L'home invisible narra les experiències d'un científic que es torna invisible en un dels seus experiments. Arriba a un petit poble del sud d'Anglaterra, on es descobrirà el seu secret.

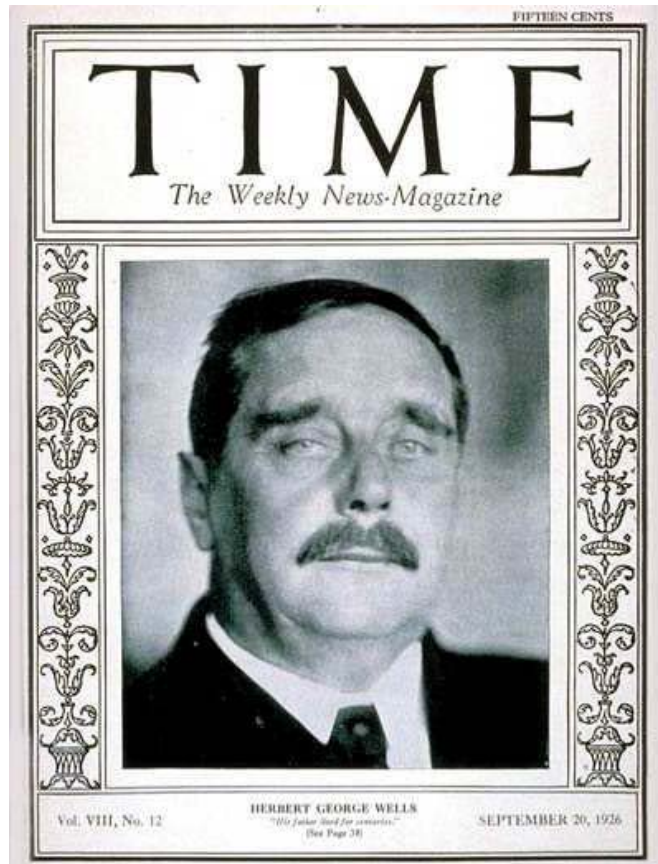

L'AUTOR

Herbert George Wells
va ser un novel·lista i pensador
excepcional.

Amb l'escriptor Jules Verne
és considerat el pare de la
ciència-ficció.

Va escriure més de cent llibres.
En totes les seves obres intenta
debatre
el futur de la humanitat
i algunes són quasi profètiques
i molt crítiques amb la societat
victoriana de l'època.

Va néixer a Anglaterra l'any 1866.

La seva família era d'origen humil:
el seu pare va ser jugador professional de cricket,
i tenia una botiga d'alimentació.

La seva mare era mestressa de casa.

La seva afició per la lectura i els llibres
neix de ben petit: primer, als vuit anys,
quan a causa d'un accident
passa molts dies tancat a casa.

Després, entrava d'amagat
a la biblioteca de la casa on la seva mare feia de minyona.

Va anar a l'escola fins als catorze anys.

Als quinze anys va treballar d'aprenent
en uns magatzems de teixits

i quatre anys més tard,
va obtenir una beca
i va estudiar per ser mestre de biologia.

No va acabar els estudis
i no va mostrar-hi més interès
fins que una altra beca
li va permetre entrar a la Universitat de Londres,
on es va llicenciar en Biologia l'any 1890.

Abans de dedicar-se plenament a la literatura,
va ser mestre en escoles privades i
va escriure articles per a diaris i revistes de l'època.

Es va casar amb la seva cosina Isabel
de qui se separà ràpidament
i es va casar de nou amb una alumna,
Catherine Rollins.

Després va tenir una relació de deu anys
amb Rebeca West, amb qui va tenir un fill.
Abans dels trenta anys,
ja havia escrit les seves quatre primeres novel·les.
estrictes.

Creia que el progrés de la humanitat
s'aconseguiria lluitant contra la pobresa
i incrementant la cultura.

La seva fortuna i èxit social
no van trencar els seus ideals
de buscar la veritat i la llibertat.

Va criticar la moral burgesa
i va donar suport a moviments socials.
Va morir el 1946.

La seva vida transcorre entre dos segles

i, per tant,

l'autor és testimoni d'esdeveniments històrics

importants per a la humanitat

com l'expansió colonial i les dues guerres mundials.

la finalitat de trobar matèries primeres com el cotó o la fusta.

Va viure una vida de progrés científic i tecnològic

EL NAIXEMENT DE LA CIÈNCIA FICCIÓ

El gran avanç de la ciència i de la tècnica
va permetre l'aparició
d'una sèrie d'invents
que van canviar la vida de la gent:
el telèfon,
el micròfon,
l'electricitat,
el gramòfon,
el motor de gasolina,
la màquina d'escriure,
la màquina de segar,
el cinema, etc.

Les màquines i els científics són els nous déus.
Canvien moltes de les idees
i creences vàlides fins al moment.

El segle XIX va conèixer l'esclat de la revolució industrial.
L'evolució tecnològica i científica
era prou ràpida perquè una persona,
al llarg de la seva vida,
conegués prou avenços
com per ser conscient dels canvis
que aquests produïen en la vida quotidiana.
En general, aquest fet es va viure amb eufòria
i s'encarava el futur amb optimisme:
els humans, gràcies a la ciència i la tècnica,
resoldrien tots els seus problemes del present
i construirien futurs perfectes:
ciutats ordenades,
mitjans de transport ràpids,

enginyers que farien els treballs pesats i,
fins i tot, robots intel·ligents.

Per descomptat,
la medicina acabaria en poques dècades
amb la malaltia i el sofriment.

Molts intel·lectuals de l'època
van reflexionar sobre com aquests canvis
podien afectar la societat.
Es van preguntar si calia veure en la ciència
un nou déu,
si eren lícites i ètiques
totes les investigacions científiques,
o bé si totes les aplicacions
eren beneficioses per als éssers humans
i per al nostre món.

Encara van anar més lluny
i van reflexionar sobre si els científics
es limitarien a buscar aquestes aplicacions beneficioses
o mirarien d'explotar-ne les possibilitats més nefastes.
També es van plantejar si les investigacions científiques
justifiquen qualsevol mitjà
i el que és més important:
si els científics podrien controlar els seus propis enginyers.

Durant la revolució industrial
van aparèixer obres literàries
que es van plantejar la possibilitat
que el progrés no fos sempre tan positiu
com semblava d'entrada.

Aquests escriptors i escriptores

van imaginar les aplicacions dels nous coneixements sobre medicina (com ara la cirurgia), física (l'electricitat) o mecànica (la màquina de vapor) i quines conseqüències podien provocar.

**És així com neix un nou gènere literari:
La ciència-ficció.**

ACTIVITATS

Molts dels avenços tecnològics o científics que actualment ens resulten quotidians són més recents que no pas ens pensem...

Rentadora

Telèfon mòbil

Nevera

Electricitat

Cotxe

Internet

Ecografia

Televisió

ABANS D'OBRRIR EL LLIBRE

La invisibilitat

1. Creieu que realment hi ha objectes i éssers invisibles? Abans de contestar, però, mireu les imatges següents:

Certament, hi ha força éssers i coses que resulten imperceptibles a la vista, si més

no, a primer cop d'ull. La majoria de gasos, el vidre, les cèl·lules i els éssers microscòpics en són alguns exemples.

2. I vosaltres?

Quin poder sobrenatural o facultat us agradaria tenir? Per a què?

3. Quins avantatges o inconvenients creieu que pot tenir el fet de ser invisible?

Què faríeu si ho fóssiu?

4. Quines accions positives o negatives se us acudeixen?

5. Expliqueu una situació o un moment de la vostra vida en què us va sentir «invisibles».

6. Especifiqueu què és el que us va fer sentir així i com va reaccionar.

ONADA DE CALOR

René Appel

DE TOLU

Onada de calor

Lectura comentada (possibles temes per tractar)

- **Capítol 1: L'HOME I LA NOIA**

Dona objecte de desig sexual

Home "voyeur"

- **Capítol 2: DISCUSSIÓ**

Homes i dones: gaudim la vida de forma diferent?

La relació de parella

El diàleg

- **Capítol 3: SEGUINT LA SARA**

El rol de la família en la relació de parella

- **Capítol 4: DESORDRE**

L'agressivitat en les relacions

- **Capítol 5: RESSACA**

El dubte, el desconcert

Relació adolescent / mare

- **Capítol 6: INTRANQUIL·LITAT**

Relació adolescent / mare

Les relacions sexuals

La família

Etiquetes socials: dona fàcil (parlem d'home fàcil?)

El dubte

- **Capítol 7: MORTA**

Constatació del fet: mort de la noia

Figura del pare

- **Capítol 8: INTERROGATORI A CASA D'EN DAVID**

Violació

La sospita

- **Capítol 9: EL PARC**

Les emocions

- Capítol 10: **ESTIMADA MEVA**

L'assassí

La violació

La dona com a objecte, com a propietat del violador

- Capítol 11: **COMISSARIA**

L'angoixa

L'acusació

- Capítol 12: **AMABLEMENT**

L'atracció

La dona com a desig sexual

L'home "voyeur"

- Capítol 13: **EXCITACIÓ**

El dubte

El rol del pare

La diferència home / dona

El sexe, pornografia

- Capítol 14: **FOSCOR**

La discussió de parella

- Capítol 15: **ENGARJOLAT**

El paper de la mare: les emocions

El paper del pare: la racionalització

- Capítol 16: **PRESÓ**

El sentiment de culpa

La incertesa del dubte, la impotència

- Capítol 17: **FAMÍLIA FELIÇ**

El desequilibri emocional

- Capítol 18: **REPETICIÓ**

La criminalització de l'inculpat innocent

- **Capítol 19: EL MOCADOR DE COLL**

El dolor de la mare

Les etiquetes socials: diferència home / dona

El desenllaç

11. **Activitat final de reflexió** per tal de recollir les idees proposades en els objectius didàctics de l'activitat.